

Raport privind asigurarea durabilității proiectelor de dezvoltare regională în Regiunea de Dezvoltare Centru

1. „Traseul turistic în 9 localități - crearea oportunităților de investire în turism (primăria s. Ulmu, r-nul Ialoveni)”

Suma aprobată prin decizia CNCDR nr. 14/16 din 19.12.2016 conform cererii de finanțare constituia 11 097 026,79 lei, sumă solicitată în totalitate din FNDR

Aplicant: primăria s. Ulmu

Valorificat din FNDR: 6 581 886,37 lei

Contribuția proprie: 0,00 lei

Perioada de executare a lucrărilor: 05 decembrie 2016 (conform Acordului de Parteneriat) – iulie 2018 (conform procesului-verbal de recepție finală).

Perioada de asigurare a durabilității, conform Acordului de Parteneriat -3 ani.

Proiectul a urmărit nemijlocit crearea traseului turistic, ce urma să servească drept imbold la o mai bună cunoaștere a istoriei și culturii ținutului natal. Era prevăzută reconstrucția a 2 muzee în comuna Ruseștii Noi și satul Văsieni, r-nul Ialoveni; amenajarea a 2 zone turistice în s. Ulmu (r-nul Ialoveni) și s. Bursuc (r-nul Nisporeni); amenajarea unei parcări în s. Bursuc, r-nul Nisporeni.

Activități din cadrul proiectului:

- Crearea unei zone de odihnă pentru turiști, pe malul iazului Ulmu, inclusiv cu amenajarea unui stadion de volei de plajă (s. Ulmu, r-nul Ialoveni);
- Amenajarea unei parcări auto cu îmbunătățirea factorilor turistici și de mediu, în apropierea mănăstirii Hîncu (s. Bursuc, r-nul Nisporeni);
- Crearea unei zone de odihnă pentru turiști (s. Bursuc, r-nul Nisporeni);
- Renovarea muzeului (s. Văsieni, r-nul Ialoveni);
- Renovarea muzeului (com. Ruseștii Noi, r-nul Ialoveni).

Asigurarea durabilității proiectului:

Conform Notei informative privind Asigurarea durabilității obiectivului realizat în cadrul proiectului, elaborate de primăria s. Ulmu, r-nul Ialoveni:

În luna octombrie 2018 a fost dat în exploatare proiectul „Traseul turistic în 9 localități - crearea oportunităților de investire în turism (primăria s. Ulmu, r-nul Ialoveni)”. Consiliul Local Ulmu, împreună cu întreaga comunitate a elaborat următorul Plan de asigurare a durabilității:

La zona de odihnă sunt angajați 3 paznici și un răspunzător de spațiile verzi.

În semestrul II al anului 2022 au fost efectuate următoarele lucrări și cheltuieli:

- Pentru salarizare – 107 600,00 lei;
- Plata energiei electrice – 10 683,00 lei;
- Reparația traseului de apă – 7 361,00 lei;
- Schimbarea a 15 becuri led – 1 350,00 lei;
- A fost schimbată pompa de apă – 4 000,00 lei;
- A fost organizată curățenia totală în parc, cu curățarea inclusiv a pavajului, băii, ș.a.
- Au fost efectuate lucrări de înverzire;
- A fost verificată și reparată iluminarea parcului (în cazurile necesare);

2. „Valorificarea potențialului turistic al regiunii de Centru a R. Moldova (Raioanele Strășeni, Călărași, Nisporeni, Ungheni)” (CR Calarasi);

Suma aprobată prin decizia CNCDR nr. 1/17 din 27.01.2017 conform cererii de finanțare constituia 27 454 916,21 lei, sumă solicitată în totalitate din FNDR

Aplicant : Consiliul Raional Călărași

Valorificat din FNDR: 11 908 243,49 lei;

Contribuția proprie: 0,00 lei;

Perioada de executare a lucrărilor: mai 2017 (conform Contractului de finanțare) – 18 ianuarie 2021 (conform actului de transmitere a bunurilor).

Perioada de asigurare a durabilității, conform Contractului de finanțare -3 ani.

Proiectul a urmărit nemijlocit dezvoltarea și promovarea sectorului turistic al regiunii Centru (raioanele Strășeni, Nisporeni, Călărași, Ungheni) care ulterior să asigure și determine creșterea indicatorilor economici și dezvoltarea factorilor competitivi pe termen lung ai regiunii. Întru realizarea acestui obiectiv general, au fost identificate mai multe obiective specifice și anume:

- a) Promovarea potențialului turistic al regiunii, sporirea vizibilității turistice prin marcarea itinerarelor turistice pentru cicliști și plasarea indicatoarelor și panourilor spre obiectivele turistice din Regiunea Centru.
- b) Îmbunătățirea accesului la servicii și utilități publice de calitate, prin construcția popasurilor turistice dotate cu utilități conexe.
- c) Creșterea calității serviciilor turistice prin crearea Centrului Regional de Dezvoltare și Promovare a Turismului (în continuare CRDPT) în regiunea Centru.
- d) Reabilitarea patrimoniului cultural și infrastructurii turistice în regiunea Centru prin renovarea/reparația a două porțiuni de drum spre importante obiective turistice, construcția unei scene- amfiteatru, renovarea Muzeului de Istorie și Etnografie, a Aleei Clasicilor din or. Călărași.

- Renovarea drumului local de acces din satul Palanca, com. Hîrjăuca.
- Amenajarea a 6 popasuri turistice cu infrastructură conexă de utilitate publică, localizate în or. Călărași; sat. Săseni; sat. Palanca; sat. Țigănești; sat. Iurcenii; sat. Vărzărești.
- Instalarea indicatoarelor și panourilor turistice
- Crearea unui Centru Regional de dezvoltare și promovare a Turismului în or. Călărași
- Crearea a 4 itinerare turistice noi în regiunea Centru
- Construcția unei Scene de Amfiteatru în or. Călărași
- Reabilitarea Muzeu de Istorie și Etnografie din or. Călărași

Asigurarea durabilității proiectului:

Potrivit Notei informative privind Asigurarea durabilității obiectivului realizat în cadrul proiectului respectiv, elaborate de Consiliul raional Călărași:

Muzeul de Istorie și Etnografie Călărași beneficiază de avantajul de a fi amplasat pe artera principală a orașului, Mihai Eminescu, aflându-se într-o poziție strategică din centrul orașului ce leagă o conexiune dintre mai multe instituții culturale. MIEC gestionează un patrimoniu care a fost creat din donații (numără peste 11 000 exponate), care are o valoare, istorico-documentară, identitară, pentru definirea moștenirii culturale, cât și din punct de vedere artistic și arhitectonic. Toate contribuie la atragerea vizitatorilor locali, din țară dar și din afara țării. La moment instituția a valorificat tot spațiul muzeului care este format din 9 săli expoziționale permanente, 1 sală de expoziție temporară, depozit (pentru păstrarea exponatelor) și foisorul din curtea muzeului. Pe perioada de activitate a MIEC, muzeul a fost vizitat de peste 20 000 mii vizitatori (vizite individuale, în grup și excursii).

MIEC s-a evidențiat în societatea locală, și nu doar, prin organizarea diverselor expoziții, activități culturale, lecții educative și colaborarea cu alte muzee/instituții culturale din țară și de peste hotare. Muzeul a devenit un adevărat centru al vieții culturale din Călărași. Astfel, călărășenii practică an de an la *"Noaptea Muzeelor"*, la *"Ziua Portului Popular"*, la *"Ziua Culturii Europene"*, la *"Ziua Internațională a persoanelor în vârstă"*, la *"Comemorarea eroilor călărășeni căzuți în războiul de pe Nistru"*, la *"Ziua Energiei durabile"*, la *"Tabăra de pictură"*, la sărbătorile *"Toamna de aur"*, *"Mărțisor de dor"*, *"Tradiții de Crăciun"*, *"Tabăra de creație: Dor de vechiul meșteșug-țesut"* etc, iar drumul spre muzeu a devenit ceva obișnuit pentru călărășeni.

Instituția este dotată și echipată cu sisteme:

- antifurt;
- antiincendiu;
- supraveghere video.

Mijloace alternative de finanțare externă, granturi, donații:

2018 - Reparația capitală a clădirii muzeului din cadrul proiectului *"Valorificarea potențialului turistic al regiunii de Centru a R.M."* - Buget 2,5 mil. lei.

Executor: Vadim Grosu, specialist Secția monitorizare și evaluare, ADR Centru
Tel de contact: 07 888 3934

2019 - Scrierea broșurei de promovare și dezvoltare turistică „*Călărași prin prisma meșterilor cu mâni dibace și inimă de aur*” - Turismul și oamenii raionului Călărași. – proiect finanțat de Consiliul Raional Călărași -Buget – 26 mii lei.

2020 – Proiect finanțat de UE „*Eficientizarea iluminatului public în orașul Călărași – Licurici în Inima Codrilor*”. Iluminarea – arhitecturală a muzeului -Buget – 145 mii lei

Broșura și crearea traseului turistic al orașului Călărași în parteneriat cu orașul Rașcov, Transnistria. Finanțat de UE, Platforma Cultura, PNUD -Buget 800\$

2020 – Pentru accesibilitatea persoanelor cu dizabilități în cadrul proiectului bugetarea participativă au fost instalate 2 rampe + bară de susținere. Buget 18 mii lei.

2021 – Proiect MuseumInfoTur – Valorificarea și sporirea vizibilității patrimoniului cultural și istoric în cadrul rețelei transfrontaliare de muzee – Centre de Informare Turistică. 2Soft/2.2/129

Buget – 25750 mii lei.

2022 – Editarea și tipărirea cărții „*Călărași, ținut de la poalele codrilor*” dedicată zilei orașului care împlinește în acest an 590 ani de la atestarea sa- Buget – 40 mii lei.

Alocări bugetare	2018	2019	2020	2021
	554,9	599,1	83,4	872,9
Mijloace colectate	1360	1897	1873	4563
Număr de vizitatori	5430	5655	1494	3003
Număr de activități culturale-educative	20	26	11	10
Număr de publicații elaborate:	1	7	3	9
	Un eseu despre artistul Dumitru Russu-Sevorțov și opera sa „ <i>Forme geometrice</i> ”, autor Vladimir Bulat	- broșura „ <i>Călărași prin prisma meșterilor cu mâini dibace și inima de aur</i> ”; - broșura „ <i>Viața și opera sculptorului Dumitru Sevorțov-Russu</i> ”; - 2 flaiere;	- Catalog „ <i>Viața și opera sculptorului Dumitru Sevorțov-Russu</i> ”; - flaiere „ <i>Știați că... Doar în Călărași!</i> ”; - flaiere „ <i>Orașul Călărași Turistic</i> ”	-flaiere: „ <i>Covorul tradițional din muzeu-confortul caselor noastre sau în registrul UNESCO?!</i> ”; -flaiere: „ <i>Ziua Națională a Portului Popular</i> ”; - harta artistic-turistică; -broșura „ <i>Călărași-Rașcov: Târguri evreiești de pe ambele maluri ale Nistrului din trecut până în</i>

		<ul style="list-style-type: none"> - cărți poștale; - semne de carte; - calendar; - magnetice; 		<i>prezent</i> ” (română, rusă); - broșuri trasee turistice; - cartea „ <i>În Etate cu Demnitate</i> ” ; - broșura „ <i>Cucuteni din Călărași</i> ” ; - broșura „ <i>La Cavouri</i> ” ; - broșura „ <i>Călărași și Istoria Poștei Moldovei</i> ”
Promovarea și mediatizarea instituției în mediul virtual:	https://www.facebook.com/Muzeul-de-Istorie-și-Etnografie-orașul-Călărași-326260414661951			

Totodată, Estrada de vară „Vladimir Dodon” din or. Călărași, cu o capacitate de 580 de locuri, este amplasată pe o colină în centrul or. Călărași. Și-a început activitatea în iunie 2021. Pe parcursul acestui timp pe scena teatrului au evoluat colective – model, artiști consacrați Corina Țepeș și Vlad Burlacu ect., copiii de la grădinițele din or. Călărași: „Guguță”, „Lăstărel”, „Doremicii”.

Cu ocazia Zilei orașului Călărași, Estrada de Vară a găzduit interpreți locali, sportivi, gimnaști. Sărbătoarea a culminat cu Concertul Orchestrei de Muzică Populară „Ciobănaș” conducător artistic, Petru Căpitan – Maestru în Artă și ansamblul de Dansuri „Codrenii” conducător artistic – Igor Filipciuc.

Pe parcursul verii, copiii de la tabăra de vară de la Biblioteca Publică Raională „Gr. Vieru” din or. Călărași desfășoară activitățile în scena Estradei de Vară „Vladimir Dodon”.

De asemenea, în zilele de odihnă se organizează dansuri și lectură pentru toți doritorii. În perioada de activitate 2021-2022 au avut loc peste 40 de evenimente artistice culturale.

Primăria or. Călărași a alocat sume considerabile pentru ca Estrada de vară să fie înzestrată cu cel mai calitativ aparat de sonorizare și lumini teatrale, scaune, mese, microfoane. S-au alocat 215300 lei din bugetul local. Administrator – Mihai Lozovan.

Drept o continuitate a tuturor celor menționate mai sus este și cea de a doua parte a proiectului, ce include obiectul **“Reparație capitală a străzii M. Eminescu, or. Călărași” proiect nr. 9/17 DA și nr. 49/22 DA** în valoare de 20 851 494,34 lei. În cadrul obiectivului, din aceste resurse urmează să fie acoperite 1,4 km de drum local strada centrală (Mihai Eminescu), zone de parcare și accesele prin pavare - 7 mii. m²

Contract multianual 2022 – 2023, valorificate – 12,9 mln lei.

3. „Apeduct magistral pentru localitatea Bardar, Ruseștii Noi (etapa2) și rețele de canalizare pentru orașul Ialoveni (sectorul Albeni)”, pentru obiectivul „Rețele de canalizare de presiune și scurgere gravitațională de la stația de pompare din sectorul Albeni, or. Ialoveni. Sectorul nr.3”;

Suma aprobată prin decizia CNCDR nr. 1/17 din 27.01.2017 conform cererii de finanțare constituia 27 921 530,00 lei, sumă alocată parțial din FNDR, parțial din surse externe (SlovakAid și ADR Senec-Pezinok – 120 149,00 euro)

Aplicant: Consiliul Raional Ialoveni

Valorificat din FNDR: 18 020 693,27 lei;

Contribuția proprie (conform cererii de finanțare): 3 078 860,00 lei;

Perioada de executare a lucrărilor: 29 iunie 2017 (conform Contractului de finanțare) – 09 septembrie 2020 (conform actului de transmitere a bunurilor).

Perioada de asigurare a durabilității, conform Contractului de finanțare - 1 an.

Proiectul a urmărit nemijlocit diminuarea dezechilibrelor teritoriale prin asigurarea dezvoltării socio-economice echilibrate și durabilă a localităților din raionul Ialoveni; modernizarea infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare; să dezvolte capacitățile prestatorilor de servicii regionali; să contribuie la modernizarea infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare.

Activități din cadrul proiectului:

- Lucrări de construcție a 14,8 km. de apeduct magistral pentru localitățile s. Bardar, c. Ruseștii Noi;
- Lucrări de construcție a 7,67 km. rețele de canalizare în orașul Ialoveni;
- Activități de informare și conștientizare a populației, promovare a rezultatelor proiectelor;
- Activități privind sensibilizarea publicului cu privire la importanța apei potabile de calitate pentru sănătatea umană și importanța utilizării sale efective în casa

Asigurarea durabilității proiectului:

Potrivit Notei informative privind Asigurarea durabilității obiectivului realizat în cadrul proiectului respectiv, elaborate de Consiliul raional Ialoveni:

Prin prezenta, Consiliul raional Ialoveni, cu referire la solicitarea nr. 864 din 09.12.2022 privind Asigurarea durabilității la Proiectul „Apeduct magistral pentru localitatea Bardar, Ruseștii Noi (etapa 2) și rețelele de canalizare pentru orașul Ialoveni (sectorul Albeni)” vă informează:

1. Pentru asigurarea durabilității la Proiectul „Apeduct magistral pentru localitatea Bardar, Ruseștii Noi (etapa 2) și rețelele de canalizare pentru orașul Ialoveni (sectorul Albeni)” au fost întreprinse următoarele acțiuni:
 - Pe parcursul anului 2022 au fost montate alte 3 pompe, Instalarea a 3 din 6 pompe (CRN 120-7) pentru Stația de pompare din or. Ialoveni, pentru apeductele magistrale de alimentare cu apă potabilă a localităților: Sociteni, Dănceni, Suruceni, Nimoreni, Malcoci, Bardar, Ruseștii Noi, Văsieni, Ulmu, Pojăreni, Costești, cu valoarea estimativă de 2,7 mln. MDL, valoarea totală a proiectului de instalare a 6 pompe fiind de 5,9 mln MDL;
 - A fost efectuată proba de presiune a rețelelor exterioare de apă;

- A fost asigurată extinderea rețelelor de alimentare cu apă, prin includerea în realizare, pentru perioada 2022-2024 a Proiectului ”Apeduct magistral pentru localitățile: Văsieni, Ulmu (etapa 3) și Costești, Pojăreni (etapa 4) - raionul Ialoveni”, măsura 3.1, Programul 3. Infrastructura regională, din Documentul Unic de Program 2022-2024, aprobat de Guvern la lista proiectelor prioritare de dezvoltare regională finanțate din Fondul Național de Dezvoltare Regională, pentru perioada anilor 2022-2024;
2. Pentru asigurarea durabilității la Proiectul „Apeduct magistral pentru localitatea Bardar, Ruseștii Noi (etapa 2) și rețelele de canalizare pentru orașul Ialoveni (sectorul Albeni)”, ulterior vor mai fi întreprinse acțiuni, precum:
- Transmiterea obiectului de investiții: „Apeduct magistral pentru localitatea Bardar, Ruseștii Noi (etapa 2) și rețelele de canalizare pentru orașul Ialoveni (sectorul Albeni)” la balanța Consiliului raional Ialoveni;
 - Aprobarea și semnarea Contractului de delegare a gestiunii Serviciului Public de alimentare cu apă, încheiat între Consiliul raional Ialoveni și S.A. „Apă-Canal Chișinău”, unde de către Consiliul raional Ialoveni, autoritate teritorială deliberativă, va fi aprobată delegarea gestiunii rețelelor de alimentare cu apă, parte componentă a Serviciului Public de Interes Economic Comunitar;
 - Activități de informare și conștientizare a populației, promovare a rezultatelor proiectelor unde periodic vor fi desfășurate activități de promovare a rezultatelor proiectelor (distribuirea de pliante, articole în ziarele locale, informații pe pagina web a primăriilor);

Documente confirmative: Factura fiscală (seria/nr. EAB000357239), Lucrări de construcție la Apeduct magistral de apă de la punctul de racordare din or. Ialoveni spre satele Sociteni, Dănceni, Suruceni, Malcoci, SP.SU-N4/23, Stația de Pompă din or. Ialoveni, instalarea a 3 pompe.

4. „Construcția și restabilirea sistemului de canalizare în or. Nisporeni, comuna Vărzărești (apeduct Prut-Nisporeni) etapa I” (CR Nisporeni);

Suma aprobată prin decizia CNCDR nr. 2/15 din 29.04.2015 conform cererii de finanțare constituia 44 495 310,00 lei, sumă alocată din FNDR doar parțial

Aplicant : Consiliul Raional Nisporeni

Valorificat din FNDR: 8 813 594,32 lei;

Contribuția proprie: 0,00 lei;

Perioada de executare a lucrărilor: 19 noiembrie 2016 (conform Acordului de Parteneriat) – 05 decembrie 2017 (conform procesului-verbal de recepție finală).

Perioada de asigurare a durabilității, conform Acordului de Parteneriat -3 ani.

Proiectul dat avea drept scop construcția rețelei de canalizare gravitațională și a rețelei de canalizare sub presiune, care după implementare urma să asigure durabilitatea în domeniul protecției factorilor de mediu. Acesta a urmărit nemijlocit protejarea și îmbunătățirea calității mediului prin extinderea și reabilitarea sistemului de canalizare în raionul Nisporeni (apeduct Prut – Nisporeni).

Drept obiective specifice, Consiliul raional Nisporeni a indicat: a) Construcția rețelei și înlocuirea unor conducte de canalizare existente, construirea de noi rețele de canalizare a apelor reziduale, contorizarea, monitorizarea stațiilor de hidrofor, monitorizarea rețelelor de distribuție a apei, incluzând instalarea de senzori de presiune în or. Nisporeni și com. Vărzărești; b) Crearea unui centru general de administrare pentru sistemul de alimentare cu apă și canalizare în or. Nisporeni.

Activități din cadrul proiectului:

- Construirea a 9,17 km de rețele noi de canalizare gravitațională;
- Construirea a 1,5 km de rețele de canalizare sub presiune;
- activități de conștientizare și sensibilizare a opiniei publice privind necesitatea și importanța protecției resurselor de apă și sanitație, dar și familiarizarea publicului larg și grupurilor-țintă cu metodele de protecție a resurselor acvatice;

Asigurarea durabilității proiectului:

Potrivit Notei informative privind Asigurarea durabilității obiectivului realizat în cadrul proiectului respectiv, elaborate de Consiliul raional Nisporeni:

Pentru activitatea 1 – „A.1 Organizarea ședințelor semestriale ale acționarilor SA AC Nisporeni”, la Nisporeni au fost desfășurate 2 ședințe ale consiliului (16 martie 2022 și 26 mai 2022) și o ședință a acționarilor pe 24 iunie 2022.

La activitatea 2 – „A.2 Desfășurarea activității informaționale cu populația ce locuiește pe teritoriul or. Nisporeni și com. Vărzărești despre necesitatea respectării regulilor de evacuare a apelor uzate”, primăriile Nisporeni și Vărzărești, precum și S.A. Apă Canal Nisporeni au plasat Notele informative pe rețelele de socializare.

La activitatea 3 – „A.3 Încheierea contractelor cu consumatorii noi care utilizează serviciul public de canalizare”, potrivit Notei informative, pe parcursul primei jumătăți a anului 2022 nu au mai avut loc noi conectări la sistemul de canalizare, pe motiv că nu au fost efectuate noi extinderi ale rețelei.

Activitatea 4 – „Extinderea rețelei de canalizare”. În anul de gestiune nu au avut loc noi extinderi de rețele de canalizare.

În cazul activității 5 – „Efectuarea verificării tehnice a rețelelor de canalizare active cu scopul identificării și înlăturării defectelor apărute”, SA Apă Canal Nisporeni ne-a raportat că verificarea căminelor de vizită se efectuează zilnic de către doi angajați SA Apă Canal Nisporeni.

La activitatea A6 – „Atragerea investițiilor în scopul dezvoltării capacităților tehnice a SA AC Nisporeni și asigurarea dezvoltării potențialului economic a localităților Nisporeni și Vărzărești”, drept o continuitate a tuturor celor menționate mai sus, Consiliul raional Nisporeni a raportat că la data de 27 mai s-a finalizat procedura de licitație, organizată de ADR Centru, pentru extinderea etapei II și III și Vărzărești. Actualmente, proiectul „Apeduct Prut-Nisporeni. Evacuarea apelor reziduale a or. Nisporeni (etapele II și III) și com. Vărzărești” este în implementare. În anul 2022 au fost valorificate lucrări în sumă de 9 229 280,38 lei.

5. „Reabilitarea și conectarea drumului local L165 la drumul național R20 și coridorul regional nr.13 M2-R20” (CR Rezina);

Suma aprobată prin decizia CNCDR nr. 1/17 din 27.01.2017 conform cererii de finanțare constituia 70 000 000,00 lei, sumă solicitată în totalitate din FNDR

Aplicant: Consiliul Raional Rezina

Valorificat din FNDR: 39 260 831,46 lei;

Contribuția proprie (conform cererii de finanțare): 11 025 750,00 lei;

Contribuția Administrației de Stat a Drumurilor:

Perioada de executare a lucrărilor: august 2017 (conform Contractului de finanțare) – decembrie 2021 (conform procesului-verbal la terminarea lucrărilor).

Perioada de asigurare a durabilității, conform Contractului de finanțare -3 ani.

Proiectul a urmărit nemijlocit reabilitarea drumului local L165 și conectarea a șase localități la drumul național R20 și Coridorul Regional nr.13 M2-R20; reducerea numărului de accidente rutiere prin implementarea măsurilor de îmbunătățire a siguranței rutiere; reducerea gradului de impact asupra mediului înconjurător.

Activități din cadrul proiectului:

- Semnarea acordului de parteneriat și selectarea companiei de construcție;
- Organizarea și realizarea lucrărilor de construcție a drumului;
- Elaborarea planului de asigurare a durabilității drumului renovat.

Asigurarea durabilității proiectului:

Potrivit Notei informative privind Asigurarea durabilității obiectivului realizat în cadrul proiectului respectiv, elaborate de Consiliul raional Rezina:

Prin prezenta, informăm conform **Planului de acțiuni privind asigurarea durabilității** proiectului „Reabilitarea și conectarea drumului local L165 la drumul național R20 și coridorul regional nr. 13”, recepția la terminarea lucrărilor a proiectului a avut loc în luna noiembrie 2020.

Consiliul raional Rezina, în baza punctului 4.4.1 a efectuat investiții în anul 2021 pentru întreținerea drumului, în segmentul de drum L221 (2 km) și L222 (1,35 km), în sumă de 200 000 lei (două sute mii lei).

S.A. „Drumuri-Orhei” în anul 2021, la întreținerea drumului auto G43 segmentul R20 s. Lalova, cu lungimea de 16,68 km, au fost executate lucrări în sumă de 1 142 282 lei (un milion una sută patruzeci și două mii două sute optzeci și doi lei), inclusiv întreținerea de iarnă.

Recepția finală a avut loc în termenii prevăzuți în contractul de antrepriză nr. 17/6 din 19 iulie 2017 (perioada de garanție 3 ani).

Totodată, drept răspuns la solicitarea ADR Centru nr. 866 din 09.12.2022, Consiliul raional Rezina a venit cu o scrisoare de răspuns nr. 10 din 18.01.2023, prin care ne informează că în perioada iulie-decembrie 2022, CR Rezina a desfășurat activități de asigurare a durabilității

obiectivului realizat/bunului format în cadrul proiectului „*Reabilitarea și conectarea drumului local L165 la drumul național R20 și coridorul regional nr. 13 M2-M20*”(conform anexei), în sumă de 156 095,80 lei, fostul drum L165 actualmente după cum urmează:

- Drumul L 221 (2 km) -54 896,43 lei;
- Drumul L 222 (1,35 km) – 101 199,37 lei;
- Drumul G43 R20-Horodiște-Lalova-Izvoare-Chiperceeni-R20, km. 0+00/ km16+65 aflat în gestiunea Administrației de Stat a Drumurilor – 923 186 lei.

Acte confirmative:

1. Lista lucrărilor/serviciilor executate – 2 file;
2. Informația de la SA „Drumuri-Orhei” – una filă

6. „Dezvoltarea activității economice în sectorul cu potențial industrial regional a orașului Hîncești prin construcția capitală a drumului de ocolire” mun. Hîncești.

Suma aprobată prin decizia CNCDR nr. 13/13 din 20.12.2013 conform cererii de finanțare constituia 28 517 1460,00 lei, sumă alocată în totalitate din FNDR

Aplicant: primăria mun. Hîncești

Valorificat din FNDR: 21 185 535,65 lei;

Contribuția proprie: 0,00 lei;

Perioada de executare a lucrărilor: martie 2013 (conform Acordului de parteneriat) – iunie 2017 (conform procesului-verbal la terminarea lucrărilor).

Perioada de asigurare a durabilității, conform Contractului de finanțare -3 ani.

Proiectul a urmărit nemijlocit construcția unui sector de drum între str. Chișinăului și str. Cogălniceanu (PC 9+35 până la PC 14+42) în or. Hîncești, cu accesul la traseele republicane R3, R34 și R33.

Activități din cadrul proiectului:

- Semnarea acordului de parteneriat și selectarea companiei de construcție;
- Organizarea și realizarea lucrărilor de construcție a drumului;
- Elaborarea planului de asigurare a durabilității drumului renovat.

Asigurarea durabilității proiectului:

Potrivit Notei informative privind Asigurarea durabilității obiectivului realizat în cadrul proiectului respectiv, elaborat de primăria or. Hîncești au fost realizate următoarele activități:

- a) În perioada iulie-decembrie, au fost realizate activități de întreținere a 1,44 km de drum, prin curățarea gunoiului, amenajarea acostamentelor, dar și aplicarea marcajului rutier, la necesitate. Totodată, este întreținut, în stare corespunzătoare, iluminatul stradal de pe porțiunea de drum construită.

Activitatea economică din zonă este una consistentă, ceea ce permite existența unui număr mare de locuri de muncă, nu doar pentru locuitorii municipiului Hîncești, dar și pentru localitățile din apropiere. În plus, recent, în această zonă, datorită infrastructurii create, a început, în baza autorizației de construire emisă de Primăria municipiului Hîncești, lucrări de construcție a unei uzine de producere a preparatelor farmaceutice (de către SRL „Almanara”). Prin urmare, acest lucru va contribui la dezvoltarea socio-economică a localității.

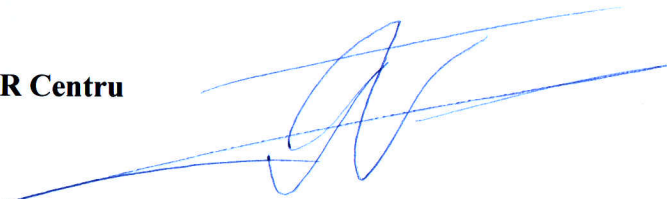
- b) Cheltuielile de întreținere pentru perioada indicată nu pot fi stabilite cu claritate, dar contractul pentru prestarea serviciilor de salubritate și amenajare, inclusiv pentru întreținerea iluminatului stradal, pentru anul 2022 a constituit 8 999 999,04 lei. Acest fapt, permite întreținerea corespunzătoare a investiției, cu posibilitatea de extindere a avantajelor proiectului.
- c) Pentru asigurarea mentenanței bunului, în anul 2022 a fost contractată Î.M. „Regia ARA”.

În aceeași ordine de idei, Primăria municipiului Hîncești a aplicat, în noiembrie, la *Concursul de selectare a proiectelor de dezvoltare urbană, revitalizare economică și socială a orașelor*, proiectul înaintat fiind acceptat în etapa a II-a. De menționat că, amplasarea proiectului este în imediata apropiere a drumului de ocolire, prin urmare, durabilitatea proiectului nr. 0860 va spori, în situația selectării proiectului de revitalizare spre finanțare.

Astfel, avantajele proiectului implementat cu suportul ADR Centru sunt evidente, iar durabilitatea este pe deplin asigurată.

Surse: (Planurile de asigurare a durabilității și notele informative de la beneficiarii finali).

**Cu respect,
Director ADR Centru**

Pavel Trofin